

ჩა Կաსոლი Ծიდი

სულისა ԲԹՈՂՈՍԱՏՎԱ*

ომელი ნათელ-იღებდეს სახელսა ზედა წმიდისა საմებისასა, ნათელ-იღებს სახელითა შაմისაքთა და ժისაքთა და სულისა ԲԹՈՂՈՍԱԶ-თა(მთ.28,19). Շრպა მთავრობათა მიმართ, არცა ძალთა, არცა სხუათა დაბადებულთა საცნაურ უკუე იყავნ მისდა, ვითარმედ სამებად უზეშ-თაეს არს დაბადებულთასა და ნუცა ერთსამცა სამებისაგანსა დაამდაბლებს დაბადებულთა თანა(ინ.20,22). ქამეთუ ესრეთ არს ჩუენი ესე Ոմრთისმეტყუელებად და ესრეთ ვქადაგებთ, ვითარმედ: იყო ჩათელი 5ეშმარიტი, რომელი განანათლებს ყოველსა კაცსა, მომავალსა სოფლად, შამაჯ; იყო ჩათელი 5ეშმარიტი, რომელი განანათლებს ყოველსა კაცსა, მომავალსა სოფლად(ინ.1,9), სული ԲԹՈՂԱ და ჩუგეშინისმ-ცემელი. 1ყო და იყო და იყო, არამედ ესრეთ იყო ჩათელი და ჩათელი და ჩათელი. Շრამედ ერთი ჩათელი, ერთი Ոմերთი ესე არს, რომელი Շავით გულისქმა-ყო პირველ და თქუა, ვი-თარმედ: «ჩათლითა შენითა ვიხილეთ ჩუენ ნათელი»(ფს.35,10). Ծა ან ჩუენ გვხილავს და ვქადაგებთ ნათლისაგან შამისა ნათელსა, ვიხ-ილავთ ჭესა ნათლითა მით სულისაքთა.

7სე არს მოკლე და კეთილი სამებისა Ոմր- տისმეტყუელება: უარისმყოფელი უარ-ჰყ-ოფდინ, ურჩულოდ ურჩულოებდინ(ეს.21,2). ჩუენ, რომელი გულისქმა-გვყოფიეს, ვქად- აგებთ. შთასა მაღალსა(ეს.11,9) აღვკდეთ და ვლაღადყოთ, უკუეთუ ქუეით არა ისმენდენ ჩუენსა, და არა გუეშინის ქადაგებად, არამედ გუეშინის დადუმებად: უკუეთუ იყო ოდესმე უამი, ოდეს არა იყო შამაჯ, იყო, ოდეს არა იყო ժტცა; უკუეთუ იყო უამი ოდესმე, ოდეს არა იყო ժტ, იყო, ოდეს არა იყო სული ԲԹՈ- დადცა. Օკუეთუ ერთი ამათგანი იყო მარადის პირველითგან, მაშა სამწივე იყვნეს. Օკუეთუ

ამათგანსა ერთსაცა დაამდაბლებ, ვიკადრებ და ვიტყვკ, ვითარმედ ნუცა მათ ორთა აღა- მაღლებ; რამეთუ რა არს სარგებელი ეს- ევითარისა ალსარებისა, რავთა არა სრული Ոմրთებად აღიარო და, უფროքსად, რა არს Ոմրთებად, უკუეთუ არა სრული არს? ხოლო სრული ვითარ იყოს, უკუეთუ ԲԹՈՂԱ იგი არა აქუნდეს? ანუ რომელი აქუნდეს ԲԹՈՂԱ, გარნა ესე სული ԲԹՈՂԱ რომელსა ვქადაგებთ? ანუ თქუნ ვინმე, თუ არს სადა თვინიერ ამისა წმი- და, ხოლო უკუეთუ ესე არს ԲԹՈՂԱ, ვითარ არა პირველითგან არს ესეცა, ვითარცა ժტ? ანუ ვითარმცა შესაძლებელ იყო, რა ამთამცა იყო օდესმე Ոմերտი თვიնიეր სუլისა, ვითარ- იგი იტყვან საწყალობელნი იგი და ბილნი? უკუეთუ არა პირველითგან იყო, მაშა ჩემ თანა შერაცხილ არს; დაღაცათუ մციրեდ უწინარეს ჩემსა იყოს და უკუნისამდე ჩემ თანა შერაცხ- ილ არს, ვითარ მე Ոմերտ მყოს, ანუ ვითარ შემაეրთებს Ոմերտსა?

8 ხოლო მოიქსენე, ვითარ Օფաლმან შეჰპერა մოციქულთა სული ԲԹՈՂԱ და გამოაჩინა, ვი- თარმედ სული ԲԹՈՂԱ არსებისა მის Ոմրთები- საგან არს და არა დაბადებულთა ბუნებისაგან, და კუალად სიტყუად იგი მოციქულისა სამები- სათქს, რომელსა შინა ერთსა ძალსა გულისქმა- ვჰყოფთ შამისა და ժისა და სულისა ԲԹՈՂՈՍԱსა და ერთსა საქმესა, რომელთაგანი არცა ერთი არს დაბადებულ და შექმნილ ბუნებით – არცა ժტ, არცა სული ԲԹՈՂԱ, რამეთუ არა იქმს ამას Ոմերտი, რა ამთამცა დაბადებულისა მიეր გან- პყოფდა Փշსთა მაღლთა ყოველთა ზედა.

9 ხოლო მოციქული იტყვკ, ვითარმედ: «გან- ყოფანი მაღლთანი არიან და იგივე სული არს; და განყოფანი მსახურებათანი არიან და იგ- ივე Օფალი არს; და განყოფანი ძალთანი არიან და იგივე Ոմերտი არს, რომელი იქმს ყოველსავე ყოველსა ზედა»(լ յორ.12,4-6). «ან უკუე რასაცა Ոմերտი იქმს, მასვე სული ԲԹՈ-

* ბასილი კესარიელის „სწავლათა“ ეფთვიმე ათონელისეული თარგმანი, გამოსაცემად მოამზადა ც. ქურციკიძემ, თბ., 1983. გვ. 163-179.

დაა იქმს, რამეთუ იტყვს, ვითარმედ: «ყოველსავე იქმს ერთი იგი სული და განუყოფს თითოეულად, ვითარცა ენებოს»(I კორ.12,11). ჩუმცა ვინ იკადრებს მონებად მოყვანებასა სულისასა, რამეთუ ვითარცა ენებოს შას, ყოველსავე იქმს საქმესა პმრთისასა.

Ծა კუალად, ვითარმედ: «იფალი სული იგი არს, ხოლო სადა სული იფლისად იყოს, მუნ აზნაურებად არს»(II კორ.3,17), რამეთუ დამკუდრებად პმრთისად ჩუენ შორის სულისა მის მიერ იქმნების(რომ.8,11), ვითარცა იტყვს ჟოვანე: ამით უწყით, ვითარმედ ჩუენ თანა არს სულისა მის მიერ, რომელი მოგუცა ჩუენ(ი ინ.4,13), რამეთუ უკუეთუ არა ესე დაამკუდრებს იმერთსა ჩუენ შორის, არა სადმე არს ჩუენ თანა იმერთი. ქოლო უკუეთუ იმერთი არა არს ჩუენ თანა, არცა ცხორებად, არცა კეთილნი იგი საუკუნენი მოგუეცემიან. ეს-მინე სავლესი, ვითარ იტყვს, ვითარმედ: «არა უწყით-ა, რამეთუ ტაძარი იმრთისანი ხართ და სული იმრთისად დამკუდრებულ არს თქუენ შორის»?(I კორ.3,16) და კუალად, ვითარმედ: «ჭორცნი თქუენნი ტაძარ არიან სულისა მის წმიდისა, რომელი არს თქუენ შორის, რომელი-იგი გაქუს იმრთისაგან»(I კორ.6,19). ქამეთუ დაბადებულთა გამოცხადებად უქმდს ცნობად საქმეთა იმრთისათა, ხოლო სული წმიდად გამოგცხადებს ჩუენ, ვითარცა თქუმულ არს, ვითარმედ: «იმერთმან გამოცხადა სულისა მიერ თვისისა და ჩუენ ზედა გამოეძიებს»(I კორ.2,10), რამეთუ მის მიერ ვპყოფთ გამოძიებასა, ვითარცა თქუმულ არს, ვითარმედ: «სული გამოეძიებს სილრმეთა იმრთისათა»(იქვე), ხოლო თავით დასით უწყის, ვითარცა ჩუენ-მან სულმან, რამეთუ იტყვს, ვითარმედ: «ვინ უწყის კაცისად კაცთაგანმან, გარნა სულმანვე მისმან, ეგრეთვე იმრთისად ვინ უწყის, გარნა სულმანვე იმრთისამან»?(იქვე,11).

Ծა ცხოლს ჰყოფს იმერთი, რამეთუ იტყვს მოციქული, ვითარმედ: «გამცნებ წინაშე იმრთისა, რომელი ცხოლს ჰყოფს ყოველთავე»(I ტიმ.6,13) და ცხორებასა მოანიჭებს ტრისტე, რომელმან თქუა, ვითარმედ: «ცხოვართა ხემთა წმისა ჩემისად ისმინობ და შე ცხორებად საუკუნო მიგსცე მათ»(ინ.10,27-28), ხოლო ცხოლ ვიქმნებით სულისა მიერ წმიდისა, რამეთუ იტყვს სავლე, ვითარმედ: «ქამელმან ალადგინა ტრისტე მკუდრეთით, ცხოლ ყვნეს მოკუდავნი ეგე ჭორცნი თქუენი სული-

სა მისისა მიერ, რომელი მკუდრ არს თქუენ შორის»(რომ.8,11).

ცნ უკუ საცნაურ არს, ვითარმედ ცხოლ ვიქმნებით იმრთისაგან ტრისტეს მიერ, სულითა წმიდათა და ამისთვის, ვინათგან ყოველი საქმც ტისად სულისა მიერ გამოჩნდების, იფალ ეწოდების სულსაცა სახელითა მით იფლისადთა და ტრისტე – სახელითა ტრისტესითა, ვითარცა აწლა ვიტყოდეთ, ვითარმედ: 10 «იფალი სული არს» და კუალად თქუმულ არს, ვითარმედ: «თქუენ არა ჭორცითა ხართ, არამედ სულითა, რამეთუ სული იმრთისად არს თქუენ შორის, უკუეთუ კულა ვისმეს სული იმრთისად არა აქუნდეს, იგი არა არს ტრისტესი»(რომ.8,9). 15 Ծა მერმე შესძინა და თქუა, ვითარმედ: «უკუეთუ ტრისტე არს თქუენ შორის»(იქვე,10), ნაცვლად ამისა, რომლისათვის იტყოდა, ვითარმედ: «უკუეთუ სული წმიდად არს თქუენ შორის». ქოლო არა არს სიტყუად საღმრთო, რომელი სულსა დაბადებულად უწოდს, რამეთუ იგი სიტყუად, რომელი იტყვს, ვითარმედ: «ყოველივე შეს მიერ იქმნა»(ინ.1,3), სიმრავლისათვის დაბადებულთავსა თქუმულ არს. ქოლო სული წმიდად არა სიმრავლესა თანა შერაცხილ არს, 20 25 არამედ ორთა შეათ თანა სამებასა აღასრულებს და დაბადებულთაგან კიდე არს და ფრიად უზეგშთაეს, რამეთუ წმიდამყოფელი არს დაბადებულთად და ცხოლსმყოფელი და საცხებელი სიწმიდისა, და თავადისაცა იფლისა ჭორცთა 30 35 სცხო მან სიწმიდითა. ქოლო ესე არასადა ვინ იკადროს თქუმად, თუ იფალი ჩუენი ესუ ტრისტე დაბადებულისა მიერ წმიდა იქმნა, ვითარცა იტყვს მოციქული სეტრე, ვითარმედ: «ესუ ჩაზარეველი, რომელსა სცხო იმერთმან სულითა წმიდითა და ძალითა»(საქმ.10,38). Ծა არცა დაბადებულისა მიერ არს ძალი მისი, რამეთუ იტყვს, ვითარმედ: «სულითა იმრთისათა განვასხამ ეშმაკთა»(მთ.12,28) და არცა დაბადებულისა მიერ ვიდოდა, რამეთუ წერილ არს, ვითარმედ: «აღიყვანა ეგი სულმან უდაბნოდ»(ლუკ.4,1), ხოლო ვითარმცა ალიყვანა ეგი დაბადებულმან? და კუალად პირველი იგი ძუელი წინააღმნარმეტყუელი იტყოდეს, ვითარმედ: «ამას იტყვს იფალი», ხოლო ახალთა 40 45 ამათ წინააღმნარმეტყუელთა თქუეს, ვითარმედ: «ამას იტყვს სული წმიდად და მოციქული იტყოდეს, ვითარმედ: «ინება სულმან წმიდამან და ჩუენ». ქმისთვისცა სავლეცა მოციქული გამოაჩინებდა, ვითარმედ იმრთისა მიერ იტყვს

და ოდესმე იტყოდა, ვითარმედ: «უკუეთუ გამოცდასა ეძიებთ ტრისტესა, რომელი ჩემ შერის იტყვს»(ქორ.13,3) და ოდესმე იტყოდა, ვითარმედ: «ვჰვონებ, თუ სული იმრთისა და მაქუს»(ქორ.7,40).

ზა კუალად დიდებისმეტყუელებითა სული-სახთა სახსე არიან ჭუელნიცა წერილნი, რამე-თუ იტყვს მეფისალმუნც, ვითარმედ: «სიტყვთა იფლისახთა ცანი დაემტკიცნეს და სულითა პირისა შისისახთა ყოველი ძალი მათი»(ფს.32,6)

და წიგნსა ლობისა წერილ არს, ვითარმედ: «სული წმიდად არს, ქომელმან დამბადა მე»(იობ.33,4).

ქოლო ვითარცა სიტყვსა სხვსა მოგონებად არა შესაძლებელ არს, რომლისა მიერ ცანი დაემტკიცნეს, თვინიერ ჭისა(რამეთუ უკუეთუ სხვთა სიტყვთა დაბადებულ არიან, არა სადმე იფლისა წესუს მიერ იქმნეს, ეგრეთვე ვერცა სულისა სხვსა შესაძლებელ არს გულისტმისყო-ფავ), რომელი სიტყვსა მის თანა დაამტკიცებს ძალთა ცისათა, გარნა ესე სული წმიდად.

ქოლო რაუამს სული პირისა გუესმას, არა კაცობრივ ვისმინოთ, არამედ ვითარცა იმერთ-სა შეუნის. ქამეთუ ვითარცა-იგი სიტყუად არა სიტყუად ესე არს ჰაერად განბნევადი, არამედ ვითარცა ფსალმუნი იტყვს: «უკუნისამდე, იფა-ლო, სიტყუად შენი ჰეგიეს ცათა შინა»(ფს.118,89); ეგრეთვე არცა სული მშენვად რამე არს ჰაერად განქარვებადი, არამედ მტკიცე არს იგი და შეურყეველ, რამეთუ თქეუმულ არს, ვი-თარმედ: «ვიდრე-მე ვიდე სულისა ჸენისაგან, ანუ პირისა ჸენისაგან ვიდრე-მე ვივლტოდი?» რამეთუ არს სული იგი წმიდად და ალუვსიეს ყოველივე და პატივი იგი იმრთეებისა აქეს შას. ქამეთუ რაღ-იგი თქეუა სულისათვს, მასვე იტყვს პირისათვს იმრთისა და მარჯუნენისათვს შისისა, ვითარმედ: «პირისა ჸენისაგან ვიდრე-მე ვივლტოდი? ალ-თუ-ვეძე ცად, ჸენ მუნ ხარ, შთა-თუ-ვეძე ჯოვონხეთად, მუნცა ახლოსვე ხარ. ცლ-თუ-ვიდყრნე ჭელნი ჩემნი განთიად და დავემკვდრო დასასარულსა ზღვსასა, მუნცა ზელი ჸენი მიძღლდენ მე და მარჯუნენემან ჸენ-მან შემიწყნაროს მე»(ფს.138,7-10). ზა კუალად წმიად იფლისა თავისა ტკისათვს და სულისა-თვს წმიდისა იტყვს, ვითარმედ: «შე ვარ თქეუნ შორის, იტყვს იფლი, და სული ჩემი იყოფების თქეუნ ზედა»(ანგ.2,5-6).

ცრცა უკუე უცხოო არს დიდებისაგან იმრ-თისა სული წმიდად, არამედ გამოუთქმელისა

მის პირისაგან გამოუთქმელად გამომავალ არს, არცა შერეული არს შამისა თანა და ჭისა, არამედ სული არს იმრთისა და იმრთისა თანა არს, ხოლო მოივლინების იმრთისაგან და ჭისა

5 მიერ მოგუეცემის, ვითარცა ითქუმის პირისა-გან შამისა, ვითარმედ: «სული ჩემი, რომელი არს შენ ზედა» და ითქუმის კუალად იფლისა მიერ, ვითარმედ: «სხუად ჩუგეშინისმცემელი მოგივლინო თქეუნ»(ინ.15,26), რომელსაცა უნეს სულად 5ემმარიტებისად.

10 7რთისა უკუე შამისა და ერთისა ჭისა და ერთისა სულისა წმიდისა ჯერ-არს ალსარე-ბად სწავლისაებრ წმიდათახსა და არცა ორთა მამათად, არცა ორთა ძეთად, რამეთუ სული არა ჭც არს, არცა ჭედ ენოდების. ქამეთუ არა სულისაგან რას მოვილებთ, ვითარ-იგი ჭი-საგან მოვილებთ სულსა. ცრამედ სული წმ-იდად ცკა მოვალს წმიდამყოფელად ჩუენდა და შას მოვილებთ იმრთეებისა ზიარებად და ქეობისა მომცემელად და საუკუნოთა მათ სამ-კვდრებელთა წინდად და დაულევნელთა მათ კეთილთა დასაბამად. ზა ნუმცა ვინ გამოე-ძიებს რას გარეგან ამათ წმიდათა სახელთა, ნუცა სახელსა ჭისასა სულსა ზედა წმიდასა დადებად ებრძოდენ, ნუცა შობასა, არამედ კმა ეყოფოდენ მას სახელი იგი სულისა და მსგავსებად.

15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65 70 75 80 85 90 95 100 105 110 115 120 125 130 135 140 145 150 155 160 165 170 175 180 185 190 195 200 205 210 215 220 225 230 235 240 245 250 255 260 265 270 275 280 285 290 295 300 305 310 315 320 325 330 335 340 345 350 355 360 365 370 375 380 385 390 395 400 405 410 415 420 425 430 435 440 445 450 455 460 465 470 475 480 485 490 495 500 505 510 515 520 525 530 535 540 545 550 555 560 565 570 575 580 585 590 595 600 605 610 615 620 625 630 635 640 645 650 655 660 665 670 675 680 685 690 695 700 705 710 715 720 725 730 735 740 745 750 755 760 765 770 775 780 785 790 795 800 805 810 815 820 825 830 835 840 845 850 855 860 865 870 875 880 885 890 895 900 905 910 915 920 925 930 935 940 945 950 955 960 965 970 975 980 985 990 995 1000 1005 1010 1015 1020 1025 1030 1035 1040 1045 1050 1055 1060 1065 1070 1075 1080 1085 1090 1095 1100 1105 1110 1115 1120 1125 1130 1135 1140 1145 1150 1155 1160 1165 1170 1175 1180 1185 1190 1195 1200 1205 1210 1215 1220 1225 1230 1235 1240 1245 1250 1255 1260 1265 1270 1275 1280 1285 1290 1295 1300 1305 1310 1315 1320 1325 1330 1335 1340 1345 1350 1355 1360 1365 1370 1375 1380 1385 1390 1395 1400 1405 1410 1415 1420 1425 1430 1435 1440 1445 1450 1455 1460 1465 1470 1475 1480 1485 1490 1495 1500 1505 1510 1515 1520 1525 1530 1535 1540 1545 1550 1555 1560 1565 1570 1575 1580 1585 1590 1595 1600 1605 1610 1615 1620 1625 1630 1635 1640 1645 1650 1655 1660 1665 1670 1675 1680 1685 1690 1695 1700 1705 1710 1715 1720 1725 1730 1735 1740 1745 1750 1755 1760 1765 1770 1775 1780 1785 1790 1795 1800 1805 1810 1815 1820 1825 1830 1835 1840 1845 1850 1855 1860 1865 1870 1875 1880 1885 1890 1895 1900 1905 1910 1915 1920 1925 1930 1935 1940 1945 1950 1955 1960 1965 1970 1975 1980 1985 1990 1995 2000 2005 2010 2015 2020 2025 2030 2035 2040 2045 2050 2055 2060 2065 2070 2075 2080 2085 2090 2095 2100 2105 2110 2115 2120 2125 2130 2135 2140 2145 2150 2155 2160 2165 2170 2175 2180 2185 2190 2195 2200 2205 2210 2215 2220 2225 2230 2235 2240 2245 2250 2255 2260 2265 2270 2275 2280 2285 2290 2295 2300 2305 2310 2315 2320 2325 2330 2335 2340 2345 2350 2355 2360 2365 2370 2375 2380 2385 2390 2395 2400 2405 2410 2415 2420 2425 2430 2435 2440 2445 2450 2455 2460 2465 2470 2475 2480 2485 2490 2495 2500 2505 2510 2515 2520 2525 2530 2535 2540 2545 2550 2555 2560 2565 2570 2575 2580 2585 2590 2595 2600 2605 2610 2615 2620 2625 2630 2635 2640 2645 2650 2655 2660 2665 2670 2675 2680 2685 2690 2695 2700 2705 2710 2715 2720 2725 2730 2735 2740 2745 2750 2755 2760 2765 2770 2775 2780 2785 2790 2795 2800 2805 2810 2815 2820 2825 2830 2835 2840 2845 2850 2855 2860 2865 2870 2875 2880 2885 2890 2895 2900 2905 2910 2915 2920 2925 2930 2935 2940 2945 2950 2955 2960 2965 2970 2975 2980 2985 2990 2995 3000 3005 3010 3015 3020 3025 3030 3035 3040 3045 3050 3055 3060 3065 3070 3075 3080 3085 3090 3095 3100 3105 3110 3115 3120 3125 3130 3135 3140 3145 3150 3155 3160 3165 3170 3175 3180 3185 3190 3195 3200 3205 3210 3215 3220 3225 3230 3235 3240 3245 3250 3255 3260 3265 3270 3275 3280 3285 3290 3295 3300 3305 3310 3315 3320 3325 3330 3335 3340 3345 3350 3355 3360 3365 3370 3375 3380 3385 3390 3395 3400 3405 3410 3415 3420 3425 3430 3435 3440 3445 3450 3455 3460 3465 3470 3475 3480 3485 3490 3495 3500 3505 3510 3515 3520 3525 3530 3535 3540 3545 3550 3555 3560 3565 3570 3575 3580 3585 3590 3595 3600 3605 3610 3615 3620 3625 3630 3635 3640 3645 3650 3655 3660 3665 3670 3675 3680 3685 3690 3695 3700 3705 3710 3715 3720 3725 3730 3735 3740 3745 3750 3755 3760 3765 3770 3775 3780 3785 3790 3795 3800 3805 3810 3815 3820 3825 3830 3835 3840 3845 3850 3855 3860 3865 3870 3875 3880 3885 3890 3895 3900 3905 3910 3915 3920 3925 3930 3935 3940 3945 3950 3955 3960 3965 3970 3975 3980 3985 3990 3995 4000 4005 4010 4015 4020 4025 4030 4035 4040 4045 4050 4055 4060 4065 4070 4075 4080 4085 4090 4095 4100 4105 4110 4115 4120 4125 4130 4135 4140 4145 4150 4155 4160 4165 4170 4175 4180 4185 4190 4195 4200 4205 4210 4215 4220 4225 4230 4235 4240 4245 4250 4255 4260 4265 4270 4275 4280 4285 4290 4295 4300 4305 4310 4315 4320 4325 4330 4335 4340 4345 4350 4355 4360 4365 4370 4375 4380 4385 4390 4395 4400 4405 4410 4415 4420 4425 4430 4435 4440 4445 4450 4455 4460 4465 4470 4475 4480 4485 4490 4495 4500 4505 4510 4515 4520 4525 4530 4535 4540 4545 4550 4555 4560 4565 4570 4575 4580 4585 4590 4595 4600 4605 4610 4615 4620 4625 4630 4635 4640 4645 4650 4655 4660 4665 4670 4675 4680 4685 4690 4695 4700 4705 4710 4715 4720 4725 4730 4735 4740 4745 4750 4755 4760 4765 4770 4775 4780 4785 4790 4795 4800 4805 4810 4815 4820 4825 4830 4835 4840 4845 4850 4855 4860 4865 4870 4875 4880 4885 4890 4895 4900 4905 4910 4915 4920 4925 4930 4935 4940 4945 4950 4955 4960 4965 4970 4975 4980 4985 4990 4995 5000 5005 5010 5015 5020 5025 5030 5035 5040 5045 5050 5055 5060 5065 5070 5075 5080 5085 5090 5095 5100 5105 5110 5115 5120 5125 5130 5135 5140 5145 5150 5155 5160 5165 5170 5175 5180 5185 5190 5195 5200 5205 5210 5215 5220 5225 5230 5235 5240 5245 5250 5255 5260 5265 5270 5275 5280 5285 5290 5295 5300 5305 5310 5315 5320 5325 5330 5335 5340 5345 5350 5355 5360 5365 5370 5375 5380 5385 5390 5395 5400 5405 5410 5415 5420 5425 5430 5435 5440 5445 5450 5455 5460 5465 5470 5475 5480 5485 5490 5495 5500 5505 5510 5515 5520 5525 5530 5535 5540 5545 5550 5555 5560 5565 5570 5575 5580 5585 5590 5595 5600 5605 5610 5615 5620 5625 5630 5635 5640 5645 5650 5655 5660 5665 5670 5675 5680 5685 5690 5695 5700 5705 5710 5715 5720 5725 5730 5735 5740 5745 5750 5755 5760 5765 5770 5775 5780 5785 5790 5795 5800 5805 5810 5815 5820 5825 5830 5835 5840 5845 5850 5855 5860 5865 5870 5875 5880 5885 5890 5895 5900 5905 5910 5915 5920 5925 5930 5935 5940 5945 5950 5955 5960 5965 5970 5975 5980 5985 5990 5995 6000 6005 6010 6015 6020 6025 6030 6035 6040 6045 6050 6055 6060 6065 6070 6075 6080 6085 6090 6095 6100 6105 6110 6115 6120 6125 6130 6135 6140 6145 6150 6155 6160 6165 6170 6175 6180 6185 6190 6195 6200 6205 6210 6215 6220 6225 6230 6235 6240 6245 6250 6255 6260 6265 6270 6275 6280 6285 6290 6295 6300 6305 6310 6315 6320 6325 6330 6335 6340 6345 6350 6355 6360 6365 6370 6375 6380 6385 6390 6395 6400 6405 6410 6415 6420 6425 6430 6435 6440 6445 6450 6455 6460 6465 6470 6475 6480 6485 6490 6495 6500 6505 6510 6515 6520 6525 6530 6535 6540 6545 6550 6555 6560 6565 6570 6575 6580 6585 6590 6595 6600 6605 6610 6615 6620 6625 6630 6635 6640 6645 6650 6655 6660 6665 6670 6675 6680 6685 6690 6695 6700 6705 6710 6715 6720 6725 6730 6735 6740 6745 6750 6755 6760 6765 6770 6775 6780 6785 6790 6795 6800 6805 6810 6815 6820 6825 6830 6835 6840 6845 6850 6855 6860 6865 6870 6875 6880 6885 6890 6895 6900 6905 6910 6915 6920 6925 6930 6935 6940 6945 6950 6955 6960 6965 6970 6975 6980 6985 6990 6995 7000 7005 7010 7015 7020 7025 7030 7035 7040 7045 7050 7055 7060 7065 7070 7075 7080 7085 7090 7095 7100 7105 7110 7115 7120 7125 7130 7135 7140 7145 7150 7155 7160 7165 7170 7175 7180 7185 7190 7195 7200 7205 7210 7215 7220 7225 7230 7235 7240 7245 7250 7255 7260 7265 7270 7275 7280 7285 7290 7295 7300 7305 7310 7315 7320 7325 7330 7335 7340 7345 7350 7355 7360 7365 7370 7375 7380 7385 7390 7395 7400 7405 7410 7415 7420 7425 7430 7435 7440 7445 7450 7455 7460 7465 7470 7475 7480 7485 7490 7495 7500 7505 7510 7515 7520 7525 7530 7535 7540 7545 7550 7555 7560 7565 7570 7575 7580 7585 7590 7595 7600 7605 7610 7615 7620 7625 7630 7635 7640 7645 7650 7655 7660 7665 7670 7675 7680 7685 7690 7695 7700 7705 7710 7715 7720 7725 7730 7735 7740 7745 7750 7755 7760 7765 7770 7775 7780 7785 7790 7795 7800 7805 7810 7815 7820 7825 7830 7835 7840 7845 7850 7855 7860 7865 7870 7875 7880 7885 7890 7895 7900 7905 7910 7915 7920 7925 7930 7935 7940 7945 7950 7955 7960 7965 7970 7975 7980 7985 7990 7995 8000 8005 8010 8015 8020 8025 8030 8035 8040 8045 8050 8055 8060 8065 8070 8075 8080 8085 8090 8095 8100 8105 8110 8115 8120 8125 8130 8135 8140 8145 8150 8155 8160 8165 8170 8175 8180 8185 8190 8195 8200 8205 8210 8215 8220 8225 8230 8235 8240 8245 8250 8255 8260 8265 8270 8275 8280 8285 8290 8295 8300 8305 8310 8315 8320 8325 8330 8335 8340 8345 8350 8355 8360 8365 8370 8375 8380 8385 8390 8395 8400 8405 8410 8415 8420 8425 8430 8435 8440 8445 8450 8455 8460 8465 8470 8475 8480 8485 8490 8495 8500 8505 8510 8515 8520 8525 8530 8535 8540 8545 8550 8555 8560 8565 8570 8575 8580 8585 8590 8595 8600 8605 8610 8615 8620 8625 86

რედ შობისაგან განახლებად და განახლებისა-
გან ცნობად პატივისა მის განმაახლებელისა
ჩუქნისაა.

Ծա յշալագ Տօմրազվլենո օցի ցշլուսիմա-պշեն
Տայմետա Շօստանո, Ռոմելտա մոյշ ցշլուսիչ-
մա-պշողեծիս քշմարութագ Ոմրտեցեազ մօսո,
Ռոմելտա առա Տրշլուսագ դակապեն տշալնո
Տշլուսանո.

ქამეთუ გულისყმა-ყავ ესრეთ: იშვა ტრისტე და ზე წინა მირბიოდა, ნათელ-ილო და ზე წინამებოდა, გამოიცდებოდა და შეან აღიყვანა უდაბნოდ, იქმოდა ძალთა და ზე მის თანა იყო, ამაღლდა ტრისტე და ზე გამოჩნდა.

Ճամշետյա Հաջ արև գուգական, համելու ժամ զեր մալ-սպ յմնագ, Ճամշելու-օգու Ոմերտ արև? Անյ Հաջ Սաեցլու Սալմիրտոռա արա յնողածի տշնուր յշմոնքլոնծիսա դա մշոնկոլուն ծիսա? Համետյ չշըր-օպո, Հաթտա տշտեծան օգու յշնեն ժամիսա դա ժուսանո, Հաթտա արա ոպոս Շերյ-սպագ Ոմրտուսա տանա, Համելու-օգու Տեշատա նյեսոյրեծասա մունոյքնելս. Էռլու մյ վժրնո, Հայամս Տոմրազլունո օցու Տաեցլուտա մուստանո մոշ-օցոննե, ույ Հազգացնտա մոմարտ գաձրմոնծիլ արուն, Համելոն Տյուլսա Քմոնդասա նոնա-ալյուգաց-ծիսան. Ճամշետյ Տյուլու Ոմրտուսաց յենուգեծիս(լ յոր.2,11) ժամ - Տյուլու Գրուտիւս(Համ.8,9; լ յոր.3,18), Տյուլու Օցլուսա(Տոմ.1,7), Գրու Օց-ալու(Հոր.4,20), Տյուլ Ցուլունցիսա(Համ.8,15), էյթմ-արուտիծիսա(ին.14,17; 15,26; 13,13), անճայրեծիսա(լ յոր.3,17), Տյուլ Տոմրենուսա, մյւնոյրեծիսա, շան-թրակցուսա, մլոյրեծիսա, ցոյլուսչմուսպողուսա, յոր-ձալյունցիսա, միմուսա Ոմրտուսաց(Ես.11,2). Ճամշ-տյ ամատ պոզելու մոյմեգու արև, պոզելուտազու ալմացսյեծլ, պոզելու մըպրոնծել, գայութիզնելու Տոյցլուսա միստա մուստա, Տաեցլու, Բոր- ույլ, մտազար ծյոնեծոտ, արա նոյնուա շանմնմյ- ցուլ, արա շանմնմյուլ Տեշսա ցուսցանմյ, ալմ- րացեցլ, արա ալրուցեցլ, ալմացսյեծլ, արա ալվսյեծլ, մըպրոնծել, արա պյորոնծիլ, դամամյ- ցորյեծլ, գուգական, Շերյացել ժամասա տանա դա ժուսա, տոտ Ոմրտուսա, ցուցել, Ոմերտ, Տյուլ դամիծագյեծլ, շանմաալլունցլ նատլուսլունցիսա մոյր դա ալգառմուսա, Տյուլ պոզլուսազու մյւնոյ- ր, մասնացլուլ, մացալ, Տագալ, Տագալ յնեծոս դա Հա- թոմբա, Տարմիարունցլ, մյւթպյույլ, Տարմզլունց- նել, շանմահինենցլ, Շեմրուսեցլ յորհյուլուտա, ցամոմցեսագյել, շանմանատլունցլ, ցեղուլումպ- ույցլ դա յուցրուսագ Գրու նատել դա ցեղորյ- ծա; Քամարմպոտյուլ, Ոմերտմպոտյուլ, Տրյուլմպ-

- ოფელ, მსწრობელ უწინარეს ნათლისძებისა და
საძიებელ შემდგომად ნათლისძებისა, მოქმედ
ყოვლისავე საღმრთოებასა საქმისა, განმყოფელ
ენათა ცეცხლისათა, განმყოფელ მადლთა,
5 განმანათლებელ მოციქულთა, წინააღმდეგულთა;
საცნაურ მრავალ, განმყოფელ, უზომო, დიდ,
დაუყენებელ, უბინო, ყოვლად ბრძენ, მრავალ-
სახე საქმითა მისითა და გამომაჩინებელ ყოვ-
10 ლისავე, თკომფლობელ, უცვალებელ, ყოვლად
ძლიერ, ყოველთა ზედამხედველ, ყოველთა
სულთა ზედა მიფენილ საცნაურთა მათ და წმი-
დათა წურილთა ანგელოზებრთა მათ ძალთა,
ევრეთვე წინააღმდეგულთა, მოციქულთა
15 ერთბამად და არა ერთსა ადგილსა, არამედ
სხუად სხვსა ადგილსა რად არნ და სხუად სხვსა,
და ყოველთა ზედა მიეფინის, რომლითა გამოჩ-
ნდების გარეშეუწერელობად მისი და, უწინარეს
20 ყოვლისა, ნუგეშინისმცემელ. ჯამეთუ ესრეთ
თქუეს და ესრეთ გუასწავეს წმიდათა მათ ქად-
აგთა, რომელი იმრთად უწოდენ მას(ინ.14,16),
რომელთა მისდა მიმართ ოდენ გმობად იციან
შეუნდობელად(მთ.12,31), რომელთა ცნანია და
25 საპფინა ესრეთ საშინელად განაქიქეს, რამეთუ
უტყუვა სულსა წმიდასა და არა კაცსა(საქმ.5,3).
ჯასა იტყვ, ჭ მეტყუელო ამაობებისაო, არა
იმრთად გეძადაგეს-ა მათ იგი? ვითარ ფიცხელ
ხარ და შორს წმიდისა მის სულისაგან, უკუ-
ეთუ ამას ვერ გულისწმა-ჰყოფ, არამედ გიჩმს
30 მასწავლელი?

ესე არიან სახელნი მისნი და ესრეთ კეთილ,
ხოლო მისთვიცა რავდენი რად ითქვემის სიტყ-
უად მდაბალი, ესე იგი არს: მოცემას(ლუკ.11,13),
მოვლინება(ინ.16,7), განყოფა(ებრ.2,4), მონი-
35 ჭება(საქმ.2,38), შთაბერვა(ინ.20,22), აღთქ-
უმადგალატ.3,14), ლოცვა(რომ.8,26) და ყო-
ველივე მსგავსი ამისი, რახთა არა ვიტყოდი
თითოეულად. ყოველივე პირველისა მის მიზეზ-
ისა მიმართ გულისწმა-ჟავ, რახთა გამოჩნდეს
40 ძალისაგანობად და არა შემოვისუნეთ სამწი
მთავრობანი, განყოფილი ურთიერთას. ჯამე-
თუ ურჩულობითა სწორ არს საპელიოზურად
შერწყმად და ცრილიზულად განყოფა; იგი გუა-
მითა და ესე ბუნებითა, რომელი-იგი მე ფრიად
45 გამოვიძიე თავსა შორის ჩემსა მოსწრაფებითა
მით გონებისაგთა და ყოვლით კერძო წარვჰ-
მართე სიტყუად ჩემი, და მრავალთა ზედა მივი-
წიე და ვეძიებდი, რახთამცა ვპოე სახც რამე
ესეკითარისა ამის საქმისად და გრიარად ვპოე

საქმე სახედ ბუნებისა მის იმრთებისა. ქამეთუ დაღაცათუ მცირედი რამე მსგავსებად იპოოს, უმეტესი ივლტის და მე სახისა მის თანა ქუევე დავრჩები. ტუალი და წყაროა და მდინარში მოვიფონე და სხუათაცა მოიგონეს ესე, თუ ნუუკუე ერთი იგი იქმნას სახედ შამისა და მეორე – ჭისა და მესამე – სულისა წმიდისა. ქამეთუ ესენი არცა უამეულად განყოფილ არიან ურთიერთას, არცა ერთი ერთისაგან განკუეთილ და შერაცხილ არს, ვითარცა სამითა თკთებითა განყოფილ. ცრამედ შევძრწუნდი, პირველად ამისთვის, ნუუკუე დინებად შემოვილო წმიდასა მას ბუნებასა ზედა და დაუდგრომელობად და კუალად ამისთვის, ვითარმედ ნუუკუე ამით სახითა ერთგუამებად შემოვიდეს, რამეთუ თუ-ალი და წყაროა და მდინარე ერთგუამ არიან, რომელი განიყოფებიან თითოსახედ. ხუალად მზტ მოვიგონე და შარავანდედი და ნათელი, არამედ აქაცა შემეშინა, პირველად ამისთვის, ვითარმედ ნუუკუე შეზავებულებად რამე შემოვიდეს შეუზავებელისა მის ბუნებისა, ვითარცა არს მზტ და საქმენი მისნი და მეორედ ამისთვის, ვითარმედ ნუუკუე მამად გუამოვან ვყოთ და სხუანი იგი არა. ცრამედ ძალად იმრთისა ვთქუათ შეყოფილ მის თანა და არა გუამოვან, რამეთუ

არცა შარავანდედი და ნათელი სხუანი მზენი არიან, არამედ მზისა მიერ გამომავალნი და ძალნი მისნი. ზა ესრეთ სახისა ამისგან ჩუენისა მივსცეთ იმერთსა არსებად და არაარსებად, რომელი-იგი უშჯულოება არს.

ზა ესრეთ არარად არს ყოლადვე, რომელ-მანცა უძლო გონებისა ჩემისა დარწმუნებად, არამედ ყოველსა შინა იპოების წინააღმდეგომი. ზარნა თუ ესრეთ ვინ ქმნას, რამთა სახისა მის-გან ერთი რამე მიიღოს და სხუად იგი დაუტე-ოს, ხოლო მე უკუანასკნელ ესე სათნო-ვიყავ, რამთა სახეთა ძიებისაგან განვეშორო, ვითარცა მაცოტურთა და ჭეშმარიტებისა ვერმპოვნელთა. ზა მე დავადგრე გონებასა ზედა კეთილსა და სული წმიდა წინამძღურად ვიქმარო, რამთა ესრეთ ბრწყინვალებად, რომელი აქა გამიბრ-წყინდა, აღსასრულადმდე დავიმარხო ძალითა შისითა და, ვითარცა კეთილმან თანამზრახ-ვალმან, განმავლოს კეთილად ესე საწუთროა და რამთა სხუათაცა ყოველთა უქადაგებდე თაყუანისცემად შამისა და ჭისა და სულისა წმიდისა, ერთისა მის იმრთებისა და ერთისა ძალისა, რამეთუ მისი არს ყოველივე დიდებად და პატივი და სიმტკიცტი, ან და მარადის და უკუნითი უკუნისამდე, ამენ.

